

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLAJNÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Az igazság.

Egyetlenegy igazság sem tudta megbomlasztani a koalíciót. Mindig találtak formulákat, melyivel az igazság ellenére is hallgatás lett a megállapodás. Még a haza életébe vágó közgazdasági kérdéseknél is megtalálták azt az eszközt, melynek segítségével a prestíget az igazság rovására megmenthették. Hiszen nagy segítsége volt mindenben a koalíciónak a nemzeti igazság, melyet senki sem tagad ugyan, de a mely kérdésnél a közvéleményt mindig azok tudták és azok fogják megnyerni, akik ezen igazság rögtön megvalósítását követelik, nem pedig azok, akik elismerik ugyan az igazságot, szükségesnek is tartják az igazság megvalósítását, de nem kiszámíthatatlan kockázatokkal járó felforgatások, hanem a békés haladás révén, mely az egyedüli ut a nemzet boldogulásának, a nemzet szuverenitásának biztosításához.

Elég sajnós, hogy az igazságot nem mindig a higgadtan megfontoló értelemmel mérlegelik a nagy népek, hanem a szívvvel. Szenvedélyes szerelem ez az igazság iránt, mely sokszor még ha a tisztaságok tisztasága is, megrontja a szervezetet, s épen ebben ellenkezik a szeretettel, mely mindenekelőtti célnak nem önmagát, hanem az életfenmaradását tartja.

Vannak a nemzetnek speciális igazságai, de vannak olyanok is, melyek minden emberrel közösek s érvényesülésük épen ezért a nemzet életébe mélyebben belevág, mint maga az a speciális igazság. Míg a speciális igazságokért folyik a küzdelem, a nemzetet igazgatók megtalálhatják a megegyezés módját. Ha azonban az a másik általános igazság kér érvényesülést, akkor lehetetlen, hogy a megalkuvás ezen igazság rovására lehetséges legyen. Ilyen igazság az általános választói

jog, melyet a belügyminiszter tett aktuálissá.

A kérdés felvetésénél, azt hisszük, hogy a koalíció ennél is megtalálja a formulát. Hogy keresnek, azt biztosan tudtuk. Kerestek is, találtak is, de nem olyant, mellyel ezen kérdéstől az igazságért lelkesülők figyelmét elbirták vagy eltudták volna terelni. Az első pillanatokban bizonyos ingadozást vettünk észre s már-már azt hittük, hogy a koalícióban nincsenek tisztánlátók. De az ingadozás csak pillanatokig tartott, mert az abszolút igazság fénye elnyomhatatlanul ragyogott s mert e fény iránt fogékony lelkek mindig és minden nagy csoportosulásban akadnak.

A koalíció kebelében egyszerre csak felhangzott a követelés több oldalról, hogy az általános választói jogot meg kell adni. Felhangzott ugyan a tiltakozás is, de már elnyomni nem bírta az igazságot, nem bírta tagadásra készíteni az igazság tantoríthatatlan hivat.

Elérkezett tehát az a biztonságos várt időpont, mikor maga az igazság bomlasztja meg az össze nem tartozó elemek egyesülését. Igen, a legnagyobb igazság megmutatta, hogy a talaj a bomlásra alkalmas csupán. Vajjon nem kérdezzhetjük-e joggal, hogy egészséges egyesülést meg bomlaszthat-e igazság; vajjon az egészséges egyesülésnek nem éltető eleme-e az igazság? Joggal kérdezzhetjük.

De joggal kérdezzhetjük ennek ellenkezőjét is. — Egészséges lehet-e az olyan egyesülés, melyre az igazság csak bomlasztólag hat. És bátran, megcáfolatlanul megadhatjuk a kérdésre a feleletet:

Nem, az ilyen egyesülés egészséges nem lehet. És szüksége van-e a nemzetnek a nem egészséges egyesülésre?

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. aug. 23.

A szabadelpártnak ugynevezett 23-as csoportja értekezletet tartott ma délelőtt 10 órakor a Pannónia-szállóban. A konferencián megjelentek: Dániel Ernő báró, Szivák Imre, Dániel Tibor báró, Issekutz Győző, Semsey Boldizsár, Révai Simon, Osztrólczy László, Radisits Jenő, Csepregy István, Kabdebo Gergely, Raisz Aladár, Miklós Ödön és Sándor Pál. Az értekezlet három rendbeli indítvány benyújtásában állapodott meg. Az egyik indítvány a már ismeretes Issekutz-féle előterjesztés, a másik indítványt Miklós Ödön, a harmadikat Dániel Ernő báró nyújtja be.

A Miklós Ödöné a katonai kérdésben a végrehajtásra nézve részleteket is foglal magában, követeli a honvédségnek extensiv, a közös hadseregnek pedig intensiv fejlesztését. A Dániel-féle indítvány a paritás teljes végrehajtását követeli és kimondatni kéri határozattal, hogy a jelenlegi liberális párt hivatását politikai kényszerből nem teljesítheti többé.

Az indítványokat nem mint a csoport álláspontját terjesztik be, hanem ki ki saját egyéni véleményeként.

Volt egy negyedik indítvány is a Sándor Pálé, olyan értelmű, a mely lehetővé tette volna a párt teljes együttmaradását. Ezt az indítványt a csoport azonban visszavetette és így valószínű, hogy az elfogadott három indítvány előterjesztése pártszakadást idéz majd elő.

A mai értekezleten megjelentek ivet irtak alá, a melyben egymásért szolidaritást vállalnak Sándor Pál azonban visszautasította az aláírást.

* * *

Ischlből táviratozzák a »Budapesti Tudósító«-nak: Fejérváry Géza báró miniszterelnök, aki ma udvari ebédre hivatalos, még ma elutazik Ischlből és holnap délben Budapestre érkezik.

Ófelsége Kosel dr. osztrák pénzügyminisztert ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta, a melyben a miniszter az osztrák költségvetésről tett jelentést.

A kerületi parancsnok a Gotterhalte-határozatról.

Szeged város június havi közgyűlése tudvalevőleg kimondta hogy megvonja a két szegedi katonazenekar évi 800—800 korona segélyét mindaddig, míg a zenekarok ünnepélyes alkalmakkor a Gotterhaltet játszik. Ugyanakkor köriratot intézett az ország összes törvényhatóságaihoz hassanak oda, hogy a területeiken lévő egyházak ne alkalmazzák a katonazenét.

Erre a határozatra, melyet a honvédségnek is megküldöttek, most felelt Jahl Gusztáv altábornagy, mint állomásparancsnok. Kijelenti, hogy a szolgálati szabályzat I. részének 55. §-sa szerint egyházi ünnepélyeken a tisztikarok, csapatok és zenekarok, csak a papság meghívása, illetve kirendelés iránti megkérése alapján vesznek részt. Ilyen meghívásoknak eieget kell tenni, s a maga részéről mondja a honvéd kerületi parancsnok udvariasan eleget is fog mindenkor tenni. Viszont a néphymusz játszása — ilyenkor a gyalogság gyakorlati szabályzatának 75. §-sa szerint — történi.

Ezek előrebocsátása után tudomására hozza az altábornagy a városnak hogy a kivonult zenekarnak az ünnepségek alatt tanusítandó megtartása a legbehatóbb részletességig pontosan elő van írva s ha a katonaság engedve a város közönsége óhajának, illetve a közgyűlés határozatának, s ünnepélyes alkalmakkor a néphymuszt, amit mondja Jahl, a tekintetes tanács becses átiratában „Gotterhalte“ osztrák néphymusznak neves — illetve ennek játszását beszüntetné: rendelete ellenkeznék a szabályzatok erre vonatkozó határozatával. Következőleg nem veheti tekintetbe a közgyűlés kifejezett óhaját.

Végül gavalléros módon kijelenti, hogy amennyire a zenekarok másnemű elfoglaltságuk mellett megtehetik, a térzenéket a szubvenció megvonása dacára is megtartják.

A kassai katonai vérengzés.

A 34-ik gyalogezredet elhelyezték.

— Saját tudósítónktól. —

Mint Kassáról tudósítónknak jelentik a tegnapi botrány, mely már országos ügygyé lett azóta, még erősen foglalkoztatja a kassaiakat. Az éjjel nagyon mozgalmas volt a város és igen sokan jártak a kórház előtt, ahol a súlyosan megsebesített szo-

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintézete
Szabadkán, Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcúra, szénsavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Telefon 211. sz.
Prospectus
Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfájás, és szedülésnél
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénsavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

cialista vezér válságos állapotban fekszik.

A katonák iránti ellenszenv olyan nagy, hogy a parancsnokság szükségesnek látta intézkedni, hogy katonák csak a szükséges szolgálati ügyekben kerüljenek ki az utcára. Maguk a katonai körök is nagyon elítélik Bosits Miklós eljárását. Az ügy olyan természetű, hogy a katonai botrányok történetében, amely pedig hasonló példákban nem szűkölködik, páratlan.

Kassa közönsége elhatározta, hogy ez ügyben népgyűlést tart, mert Seress szerkesztő ügyét, mint a közvélemény megnyilatkozását teljesen a magáévá teszi.

Biztos forrásból tudósítanak bennünket arról, hogy a kassai házi ezredet távirati uton már el is helyezték Kassáról. Hogy hová? az még nem tudódott ki.

Az országszerte kinos feltűnést okozott ügy befejezését nagy kíváncsisággal várják.

Kassán még ma is állandóan lázas hangulat uralkodik és mindenki a vérengzés áldozatainak állapota iránt érdeklődik. Seress Imre az éjjelt nyugodtan töltötte s ma már környezetével röviden beszélni is próbált, de az izgalmakat elhárítják tőle. Klein Lipót nyomdász, akinek Sartory hadnagy a hasába döfte a kardot, még ma is a halállal vívódik. Állapotának súlyos voltát eltitkolni igyekeznek, mert a lázongó nép könnyen nagy tüntetésekre hajlik.

Forradalom Oroszországban.

Varsó, augusztus 23.

A Visztula vasutaknál délben be kellett szüntetni a forgalmat; a Brest pályaudvaron az összes távirókészülékeket szétrombolták. Egyetlen vonat sem tudott elindulni. A déli expressz csak a varsó—bécsi pályaudvarig tudott menni. Alighanem ma beszüntetik a bécs—berlini vonalon a közlekedést. Prága külvárosban, ahol több vasuti pályaudvar és raktár van, erős csapatmegerősítést koncentráltak. A lengyel szociálistapárt a városban 10.000 röpiratot osztatott szét, amelyben tiltakoznak a дума ellen és felszólítják az elvtársakat, hogy manifesztációkkal mindaddig vegyenek részt az általános sztrájkban, a míg csak ellenkező utasítást nem kapnak. A város utcáin erős katonai őrzések vannak. Volóban, valamint a zsidó városnegyedekben az üzletek zárva vannak, a város több helyén felfordították a közuti vasuti kocsikat és ezzel lehetetlenné tettek minden forgalmat. Még a mai nap folyamán megszűnik a közuti vasuti közlekedés is az egész városban.

Lodz, aug. 23.

A városban kiűtött az általános sztrájk s minden forgalom megakadt. A munkások forradalmi dalokat énekelve vonultak ki a gyárakból. Összesen 15 ezer munkás sztrájkolt. Egy ezred gyalogság érkezett a városba. Ma reggeltől szünetel az egész városban a közuti vasuti forgalom.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 6-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Országos vásár. Augusztus 27 és 28-án Zomborban.

Augusztus 27. Az ipartestületi dalárda hangversenyyel egybekötött táncmulatsága a városligetben.

Országos vásár. Szeptember 3. 4. 5. Szeptember 8. 9. 10. A VII. országos iparegyesületi gyűlés Szabadkán.

— **Személyi hír.** Tamás Alajos, a szent-Ferencrendiek magyarországi tartományi főnöke, a rend helybeli zárdájának látogatása végett Szabadkára érkezett és holnapig itt tartózkodik.

— **A tanári kar fegyelmi jeje.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, mint már annak idején megirtuk, leírt törvényhatóságunkhoz, hogy a Brcsics Kosztics-ügyből kifolyólag csupán a tanári kar kérelmére a fegyelmi eljárás megindítását elrendelte és megengedte, hogy a vizsgálat folyamán a törvényhatósági bizottságot egy tag képviselje. A városi tanács, minthogy ezen ügy elintézése a közgyűlésig nem halasztható, mai ülésében a törvényhatósági bizottság kebeléből kijelölt hét tag közül Haverda Mátyás nyug. főgimnáziumi igazgatót bízta meg a képviseléssel.

— **A hadtestparancsnokság és az új laktanya.** A 86. gyalogezrednek, városunk házi ezredének építendő laktanya ügyében ártirt a hadtestparancsnokság és kéri a laktanya átadása határidejének lehetőleg pontos megállapítását. A mai tanácsülésből, melyben az átiratot Váli Gyula építészmérnök referálta, azon választ intézik a hadtestparancsnokságnak, hogy a laktanya 1906 őszén, legkésőbb pedig 1907 tavaszán lesz rendeltetésének átadható, addig is azonban a Petőfi utcai Olay-féle ház bérleti szerződését fentartják.

— **A D. M. K. E. népkönyvtára.** A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület a magyar kultúra leghatalmasabb terjesztőjének a népkönyvtárakat tartja. E célból az egyesület esztendőről-esztendőre gazdagon felszerelt könyvtárakat állít fel a területén alkalmas helyeken. A héten is négyezer korona értékben három 1000—1000 koronás és két 500—500 koronás népkönyvtárat létesít a DMKE. Nagyikindán, Ujvidéken, Fehértemplomon, Dettán és Titelen. Ugyanez évben könyvtárakat állít még fel a kulturegyesület a községekben. A hazafias magyar nemzeti szellem terjesztése és erősítése céljából az egyesület díszes naptárakat is adott ki, melyek a napokban fognak megjelenni 50 ezer példányban. Látni való hogy mily munkával igyekszik munkaprogramját beváltani, a DMKE., amely alig másfél esztendő alatt a déli Magyarország hatalmas kulturintézménye lett.

— **A bácsalmási és mélykúti ifjuság** folyó hó 26-án az Ambil vendéglő összes termeiben a bácsalmási róm. kath. templom kifestése s a mélykúti tűzoltó-egyesület alapjának növelésére Bácsalmáson táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez. A műsor a következő: A doktor ur. Bohózat 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc. Főrendező: Kecskés József. Szereplő személyek: Bányai Mihály, Ács Zoltán, Molnár Aladár, Huszár Tibor, Manhalter András, Szommer Máté, Marich Jenő, Pogány István, Martinovics Kálmán, Csongrádi Etelka, Kamarás Margitka, Posch Ilonka,

Szarvas Zsuzsika. Második felvonás után »Román« melodráma, előadók: Behumy Ferenc és Dr. Kanyó Gyula. Rendezőség: Védnökök: Gróf Teleky József és Lázár Pál. Háznagyok: Alföldy Géza és Szommer József. Főrendező: Manhalter András és ifj. Schmidt Oszkár. Rendezők: Ács Zoltán, Behumy Ferenc, Donáth Andor, Donáth Armin, Huszár Tibor, Kovács Ignác, Kőszegi Antal, Krix Márton, Lehoczky Béla, Marich Jenő, Martinovics Kálmán, Pogány István, Racsmán Péter, Rauscher János, Molnár Aladár, Rózsa Gyula, Sterk Géza, Schaffer József, Schmidt Antal, Szommer Máté, Tokodi György, Töreky Gábor.

— **A tűzoltózenekar hangversenyei.** Megerősített és új hangszerrel ellátott tűzoltózenekarunk, mely a szegedi kényes izlésű publikum véleménye szerint, mint fuvózenekar, a katonazenekarokkal is méltán versenyezhet, a Nemzeti-szállodában mult szombaton megtartott hangversenyének kitünő sikere és a közönség körében megnyilatkozó közóhaj folytán ezután a legelőkelőbb szórakozó helyeken heten kint hangversenyeket rendez. Felhívjuk műértő közönségünk figyelmét, hogy a derék zenekar iránti érdeklődés minél szélesebb körben nyilvánuljon meg. A hangversenyek helyéről és idejéről a hírlapok és falragaszok útján lesz a nagyközönség tájékoztatva.

— **Molnár segédek bérmozgalma.** Megirtuk, hogy a bajai molnár-segédek bérmozgalmat indítottak arra nézve, hogy helyzetükön javítsanak. Az elsőfoku iparhatóság, hova követeléseiket beadták, ma ezen iratot kiadta a molnár iparosoknak megvitatás céljából. Sztrájkra aligha kerül a sor, mert a malomtulajdonosok a legmesszebbmenő jóakarattal fogadták a segédek követeléseit és valószínű, hogy békés megegyezésre is fognak jutni.

— **Kenderkereskedők szervezkedése.** A bácsmegyei kenderkereskedők egylete most alakult meg Hódságon. Elnökké Ertl János orsz. képviselőt választották meg, alelnök Thiel Konrád (Futtak), jegyző Kulinyi Benő (Hódság), pénztárnok Oirold Péter. Ez a második kereskedelmi növények termelésére és értékesítésére alakult szervezet Bács megyében.

— **Halálozások.** Egy közbecsülésben álló derék iparos polgára városunknak, Csepella Károly asztalos mester ma délután rövid szenvedés után elhunyt. Halála nagy családot borított gyászba, melyben sok jóbarát osztozik. Temetése holnapután délután lesz. — Súlyos csapás érte Balázspiri Kálmán városi számvevőnk, aki családjával most Ó-Morovicán van szabadságon. Nyolc hónapos kis leánykájuk, Ilonka, f. hó 21-én elhalt. Temetése f. hó 23-án volt nagy részvét mellett. Számos ismerős és jóbarát táviratilag fejezték ki részvétüket a mélyen sujtott családnak.

— **Főpapi gyűrű a zálogházban.** Szent István napján a déli mise alatt ismeretlen tolvaj beosont Jászay Géza szegedi apátplébános lakásába s ellopta több értékes egyházi ékszerét. Minthogy gyanu merült föl, hogy a tolvaj Szabadka felé vette útját, tegnap Bende Antal szegedi alkaptány Szabadkára jött és egyik zálogintézetben csakugyan rátalált az apátplébános főpapi gyűrűjére, melyet a tolvaj tegnapelőtt értékesített. A nyomozó kapitány ugyanitt arról is értesült, hogy ugyanaz az ember a plébános arany nyakláncát is el-

akarta zálogosítani. A tolvajt azonban már Szabadkán nem sikerült elcsipnie.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Fischer Jenő titeli illetőségű budapesti lakos „Halász“-ra, Stein Ignác jánoshalmi illetőségű ercsii lakos „Halmos“-ra változtatták családi neveiket.

— **Az almafák veszedelme.** György Endre földmívelésügyi miniszter tekintettel arra, hogy az ország számos vidékén fellépett az ugynevezett vértetű, sürgős rendeletet intézett a hatóságokhoz, melyben erélyes és körültekintő védekezésre hívja föl a gyümölcstermelőket. Akik a kötelező irtást elmulasztják, azokat 200 korona bírsággal sújtják.

— **A megkerült ékszerek.** László Gézának, a rendőrség bünygyi előadójának szobája ma valóságos garderober színezetét vette föl. Egész halom ruhanemű, három utazó bőrönd, apróbb táskák, ingóságok hevernek a pamlagon és asztalokon. Holdas Antalnak, a kézrekerített betörőnek bünyös uton szerzett holmija. Egyik utitáskában, mely tegnap jött Budapestről, egy egész csomag gyűrű volt, egy másik kisebb táskában pedig benn voltak a legértékesebb eltűnt ékszerek, az 1000 koronás nyaklánc és a 400 koronás nyakendőtű, 2 arany brostű, látszó, revolver és a betörő kedvenc hangszer, egy szép fuvola, amelynek lágy hangjaiban többé nem fog gyönyörködni. A betörés alkalmával elvitt tárgyakat a károsultnak adják vissza, a többi ingóságot pedig el fogják árverezni.

— **Csőd.** A zombori kir. törvényszék Vitkovits Béla zombori kalapkereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztosul dr. Markovith Lajos törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Ceisel Lajos József, helyettesévé dr. Bruck Jenő zombori ügyvédek neveztettek ki.

— **Záró táncvizsga.** Landau Lászlár és fia Szabadkán, 1905. évi július hó 1-től tartott táncanfolyam befejezéséül f. évi augusztus hó 26-án (szombaton) a „Hungaria“ szálloda dísztermében záró táncvizsgával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépő személyjegy ára 1 kor. 20 fill. Családjegy (3 személyre) 3 korona. Jegyek előre válthatók Vig Zs. Sándor, Kovács F. és tsa urak üzleteiben. A vizsga kezdete este pont 1/2 9-kor. A vizsga műsora a következő: 1. Magyar tánc nyitány. 2. Magyar kettős: Esztergály Katóka Vig Lajos, Vig Mancika, Sugár Imre. 3. Oláh tánc: Gerber József. 4. Fátyol-tánc: Körpel Jolán, Weisz Rózsi, Hirschbein Linka, Fischer Róza, Beck Bella, Szabó Janka, Kiss Terike, Marodics Katica, Moldoványi Margit, Weitzenfeld Jolán, Frankl Evelin, Gajnok Margit. 5. Cake-walk: Buchwald Ilonka, Löwy Margit. 6. Pas de deux, Graciosa polka, Menuett walcer, Washington post, társas körtáncok, bemutatják az összes növendékek. 7. Általános tánc virradtig.

— **Budapesti orfeum az Otthonban.** Göndör Aurél és Bodrogi József, Budapest legelső orfeum komikusai holnap, csütörtökön este az Otthonban megkezdik előadásukat.

— **Ha jól és olcsón akarjuk szükségletünket beszerezni, cipő, kalap, fu öltönyök, uri és női divat cikkekben, úgy forduljunk, a jóval magnagyobbított Versenyaru üzlethez Szabadka, papucs piac.**

A temető-őr elásott kincse.

(Saját tudósítónktól).

Ezelőtt husz évvel halt meg Kolozsvárott Szivák Ede, aki temető-őr volt az ottani temetőben.

Szivák, dacára csekély fizetésének, mindig jól tartotta családját, mely feleségéből és egyetlen gyermekéből, Lidiából állott. Ha számon kérték tőle, hogy honnan a jó mód, azt mondotta, a borraivalból.

De a felesége mást sejtett, mert a temető-őr akárhányszor mondotta:

— Ne félj asszony, ha el is megyek oda ahova annyi elhunyt ember társamat el is helyeztem a föld alá, nektek nem kell majd nélkülözni jut is marad is.

De bizony mikor Szivák Ede meghalt, nem maradt semmi. csak egy kopottas házikó, amelyet Szivákné az akkor 9 éves Lidiával ezerszer is átkutatott, hogy a «kincsnek» nyomára akadjon, mert váltig azt állította, hogy a férje után kellett elrejtett pénznek maradni.

Multak az évek és az asszony is meghalt, Lidia pedig eladta az anynyiszor padlástól pincéig átkutatott kunyhót és feljött Budapestre lakni, hol kezdetben gyári munkára járt, majd mosással tengette életét. Most a Fóti-ut 16. szám alatt lakik.

A minap felkereste egy uriember és elmondotta, hogy ő segédje volt Szivák Edének, sírásólegény a kolozsvári régi temetőben.

Szivák egy alkalommal, amikor a földet turta, egy vasládát talált, benne pénzzel. Mennyi volt eredetileg a ládában, ő nem tudja, de mikor Szivák meghalt és ő az általa ismert ismert rejtékhelyből, egy régi sirbort alól kiemelte a ládát, abban még hatezer forint volt.

Ezt a pénzt ő magához vette és kivándorolt Amerikába. Itten elég jól ment a dolga, ha nem is lett milliómos, de meggazdagodott.

Most, hogy üzletét feladta, visszakivánczolt hazájába és mikor megérkezett, azonnal elutazott Kolozsvárra, hogy Szivák leányát felkeresse.

Kolozsvárott megtudta, hogy Budapestre jött és itt hosszú keresés után ráakadt a Fóti-uton.

Visszaadta néki a hatezer forintot és kamat fejében egy értékes ajándékot, mivel pedig vagyonát Szivák Lidia pénzével szerezte, házasságot ajánlott néki.

A leány még nem határozott de a Fóti-uti közvélemény már készül a szerencsés Lidia és az amerikai «milliómos» házasságára.

TANUGY.

Beiratások a főgimnáziumban.

A Szabadka városi magyar főgimnáziumban az 1905—906. tanévre szóló beiratások a következő sorrendben fognak megtartatni naponként d. e. 7 órától 12-ig és d. u. 3-tól 6-ig: helybeli tanulóké:

aug. 30., szerdán d. e. az I. osztályra
 „ „ „ d. u. a 2. „
 „ 31., csütört. d. e. a 3. „
 „ „ „ d. u. a 4. „
 szept. 1., péntek d. e. az 5. „
 „ „ „ d. u. a 6. „
 „ 2., szombat d. e. a 7. „
 „ „ „ d. u. a 8. „

Vidéki tanulók osztrályra való tekintet nélkül csak szept. 3-án, vasárnap d. e. 7-től 10-ig iratnak be,

amennyiben az egyes osztályok maximális létszáma addig helybeliakkal be nem telik.

Felhivatnak ennél fogva a helyben lakó szülők, hogy gyermekeiket szept. 2-ig irassák be, mert szept. 3-án a még üres helyek vidékiekkel fognak betölteni.

Minden tanuló a beiratkozásnál a mult tanévi bizonyítványával tartozik jelentkezni. ezenkívül az 1. osztályba iratkozók születési bizonyítványukkal, valamint a többi osztályokra jelentkező azon tanulók is, kik a megelőző tanévben nem itt jártak. kötelesek újraoltásukat igazoló orvosi bizonyítványt felmutatni.

Az 1. osztályba 13 évesnél idősebb tanulók nem vétetnek fel. 12 évesnél idősebbek felvételéről a tanári testület határoz. A minimális életkor az 1. osztályra jelentkezőknél a betöltött 9 év.

Az 5-ik osztályba iratkozók szüleiikkel tartoznak megjelenni vagy azoktól írásbeli nyilatkozatot hozni az iránt, hogy a görög nyelvet vagy az ezt pótló tantárgyakat tanulják e?

Minden beirt tanuló 80 fillért köteles az ifjusági könyvtárra fizetni, ezenkívül tandíj fejében az első fél-évre a helybeliek 25, a vidékiek 35 koronát, azok kivételével, kik jelenleg is érvényben levő tandíjmentességet élveznek vagy ezért folyamodnak. A tandíjmentesség iránt való kérvények egy évnél nem régiebb kelteű szegénységi bizonyítvánnyal felszerelten Szabadka szk. város Tanácsához címezve szept. 15-ig a főgimnáziumi igazgatóságnál adandók be.

A fölvételi, javító és pótló vizsgálatokra való jelentkezés aug. 28-án hétfőn reggel 7 órakor az igazgatóságnál történik.

Szept. 4-én hétfőn reggel 7 órakor lesz a „Veni Sancte” és a tanév megnyitása. 5-én kedden reggel 8 órakor pedig kezdetét veszi a rendes tanítás.

Szabadka, 1905. aug. 23.

Kosztolányi Árpád, igazg.

KÖZGAZDASÁG.

A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete az apatini fiókegyesületközreműködésével Schmausz Endre nyug. főispán védnöksége alatt f. évi szeptember hó 24-én, vasárnap, Apatin községben a vásártéren díjazással egybekötött tenyész szarvasmarha és háziipari kiállítást rendez, mely alkalommal a felhajtott és a tenyész igényeknek megfelelő állatok a földmívelésügyi miniszter által adományozott államdíjakkal és az egyesület által kiállított oklevelekkel, a háziipari tárgyak pedig Apatin község képviselőtestülete által megszavazott községi díjakkal, egyesületi díjakkal és oklevelekkel lesznek kitüntetve. Ezen kiállításon elővezetheti minden Lácsbodrog megyei kisgazda és birtokos nyugati vagy magyar fajta tenyészmarháit. Háziipari tárgyakat pedig szintén minden bácsbodrogmegyei háziiparos állíthat ki. A bemutatott tenyészállatok s kiállított háziipari tárgyak megbirálása és a díjak odaitélése egy szakbizottság által azonnal a helyszínen fog eszközöltetni. A pénzdíjak odaitélése csakis saját nevelésű nyugati fajtájú tenyészmarhák vagy olyanok, a melyek legalább egy év óta az illető tulajdonos birtokában vannak, továbbá csakis saját készítményű háziipari cikkek vehetők figyelembe. Pénzdíjak csakis kisgazdáknak s háziiparosoknak adományoztatnak. A pénzdíjakat a kiállítás napján az

apatini fiókegyesület helyiségében osztja ki az egyesület. Bejelentések, a kiállítandó állatok kora, faja s neme, továbbá a háziipari tárgyak neme, száma s ára megjelölésével legkésőbb 1905. évi szeptember hó 10-ig az apatini gazdasági fiókegyesület címére Apatinba küldendők. Az állatok felhajtása s elhelyezése szeptember hó 24-én reggel 5—1/27 óráig történik, a háziipari tárgyak pedig szeptember 18 ig beküldendők az apatini fiókegyesület címére. A környékbeli községekből felhajtandó marhákról a szabályszerű marhalevél fölmutatandó és az esetleg már előtte való napon felhajtott marhák elhelyezéséről és takarmányozásáról gondoskodva lesz.

REGÉNY CSARNOK.

A HÁREMNO.

Írta: Dugovich Imre. 11

A két nő az egész idő alatt egyetlen szót sem szólt. A fenségesen rémes jelenet anyira lekötötte idegeiket, hogy a közvetlen közelükben történetekre, arra amit tesznek, nem is figyelhettek. Még egy félóráig tartott az örült hajsza az egyre rémségesebb tüztenger partján. Kálmán, aki egyetlen pillanatra sem engedte figyelmét Olgáról és hugaról elterelni, észrevette, hogy Olga már mintegy öntudatlanul ül a lován, néha-néha megingott, csak az életösztön adott neki erőt, hogy le ne bukják nyergéből. Közvetlenül Olga mellé lovagolt.

— Grófnő, szólította meg, már fáradt, forduljunk vissza.

Megkellett ismételnie a figyelmeztetést, hogy Olga meghallja. Ekkor egy percre visszatért a dac a leány lelkébe, de csak egy percre, mert a másik pillanatban, mikor a tüztengertől növelt szél egy egész tenger zsarátnokott csapott le közelükben, megingott a meghorkant, ágaskodó lovon, s ha Kálmán félkézével el nem kapja a ló kantárát, a másik karjával át nem öleli a leányt, csak térdeinek szorításával fékezve meg a saját lovát, lebukott volna, s menthetlenül elvesz. Huga is csak addig bírta féken tartani lovát, míg Sándor Kálmán hívására segítségül nem sietett.

— Most már nem lehet dacolni, grófnő, szólt nyugodtan Kálmán; hiszen alig bir ülni a lován.

A leány még egy kísérletet tett, hogy Kálmán karjaiból kiszabadítsa magát, de ezt a kísérletet csak szeméinek egy pillanatra felvillanó fényéből olvashatta volna ki a figyelő. A teste erőtlennül dőlt Kálmán karjaiba.

— Sándor, kiáltott Kálmán a fiatal vadászhoz, visszamegyünk a tanyára. Vigyázz a grófnőre. Jöjj utánam. Ezzel a lovakat elfordítva a tüztől. lassu ügetésben távozott a zugva, ropogva feljűk rohanó lángtengertől, hogy az egyre növekvő hősből hűs levegőre érjenek, amely majd visszaadja a két leány erejét. Tíz pernyi ügetés után hűvösödni kezdett a szél, s most már a grófnő is kezdte visszanyerni önralmát. Kálmán szinte érezte, mint tér vissza az életerő Olga izmaiba, idegeibe. Néhány perc múlva a leány lebontotta dereka körül Kálmán karjait, s átvette már lecsendesedett lovának kantárát.

— Egy kis kerülőt grófnő, s félóra multán a tanyán leszünk. A tanya körül talán már nincs is más, csak a leégett nádas zsarátnoka.

Olga némán engedelmeskedett. Szótlanul lovagoltak egymás mellett és Sándorék szótlanul követték őket. Kálmán nem akart társalgást kezdeni, nehogy egy véletlenül rosszul elejtett szóval felébressze a leánynak az éj izgalmaival megtört dacát. Mikor a tanyához közel értek, női sikongás hangzott feljűk. A figyelmessé lett Olga szólalt meg először:

— A tante, jöjjön Kálmán, vágtassunk, valami baj érte a tantet.

A másik pillanatban már vágtattak a tanya felé. A tüzzel ellenkező oldalról értek az udvarba, s leugorva a lovokról, a lakóház felé futottak. A tante a háznak a nádasra néző oldalán jajgatott. Futva kerülték meg a házat, mely előtt a tante éjjeli pongyolában a juhászszal az oldalán, a kezeit tördelve kiáltozott. Háttal volt Olgáék felé fordulva. Amint Olga megpillantotta már meg is szólította.

— Tante, az Istenért mi baja van?

A tante megfordult az ismert hangra és sértetlenül látva maga előtt a két leányt és kíséreit, még egyet sikoltott, s azután hanyat esett. A juhásznak csak akkor jutott észébe, hogy talán fel is kellene fogni és közben a grófnőt, mikor ez már a földön feküdt. Esetlenül kapott utánna, de már későn.

Folyt. köv.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Alulírott figyelmeztetek mindenkit, hogy Lajos fiamnak ne hitelezzen, mert tartozásait úgy sem fogom megfizetni.

Szabadkán, 1905. aug. 23.

Báich Miklós

lókereskedő.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

17067/1905.

Árlejtési hirdetményi kivonat.

Szabadka szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a Nagyfény puszta építendő tanyai templom építő munkáinak biztosítására f. évi szept. 3-án d. e. 10 órakor Szabadka szab. kir. város gazdasági ügyosztályában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. Az összes munkák 69871 kor. 02 fillérrel vannak előirányozva.

A terv, költségvetés, a vállalati és árlejtési feltételek a hivatalos órákban a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Szabadkán, 1905. aug. 23.

A városi tanács.

Árlejtési hirdetmény.

A sándori gör. kel. szerb hitközség árlejtést hirdet a lelkészi és iskolai lakásnak, továbbá az iskolának javítási munkálataira. Az árlejtés f. é. augusztus 27-én vasárnap délelőtt 7 órakor lesz megtartva a szerb iskolában. A kömüves, asztalos és ácsmunka 463 K 26 f-re van becsülve. Akik a munka elvállalását óhajtják, jelenjenek meg a kitűzött helyen és időben.

Szabadka, 1905. augusztus 20.

Egyházi Választmány.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cím Fazekas János férjiszabó VI. kör, Tompa-u.

Intelligens uri házban 2 tanuló teljes ellátásra felvétetik. Cím a kiadóhivatalban

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gimnásiummal. A világhírű „Progress” cigaretta hüvely főraktár. Nikotin men es egyiptomi papir 100 hüvely egy doboz csak 9 kr, a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószer. Irodai felszerelések bámulatos olcsók. Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikváriumba.

Ügyes vasalóné felvetetik Kátes Dezsóné vasalóintézetében Beresényi u. Zálogház mellett.

Főtérhez közel egy nagyobb udvari helyiség, mely alkalmas ipartelepnek kerestetik. Cím a kiadóban.

Jóforgalmu koresma- és szatócs-üzlet azonnal átadandó.

Czime megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Nov. 1-jére öt szobás modern úri lakás

kerestetik, — lehetőleg földszintes ház legyen

kerttel.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

A Széchenyi-téren nagy úri lakás

fürdőszobával esetleg istállóval november 1-től kiadó.

Tudakozódni lehet VI-dik kör, Széchenyi tér 99. sz. alatti Kemény-féle fűszerüzletben.

A főtérhez közel 2-3 szobás lakást

keresek november 1-ére. Cím a kiadóhivatalban.

Nagy bolthelyiség, mely esetleg két üzlethelyiségnek is alkalmas, I. kör, Eötvös-u., a jelenlegi ügyvédi kamara épületében, november 1-től kiadó.

Bővebbet dr. Szudárevich Benedek ügyvédnél.

Két elegánsan BUTOROZOTT SZOBA esetleg istállóval,

a Kossuth-utca közelében azonnal kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó szőlő.

A várostól gyalog negyed órányira fekvő 7 1/2 kapa

halasi szőlő

főképen olasz rizling és csemegével beültetve és teljesen karózva, rajta egy lakházzal és budárházzal, szabadkézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nagy üzlethelyiség a Batthyány-utcában kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Gyümölcs és szőlő

csomagolópapir gyári árban

kapható

Kladek és Hamburger könyvnyomdájában.

KÖNYVOMDAI
(LITOGRAFIA)
MUNKAK elkészítését a legjutányosabb árban vállalja el KLADEK és HAMBURGER SZABADKA.

Wagner M. féle nevelő- és tanintézet nyilvánossági joggal, Rákospalotán,

(Budapest mellett, vasuti, posta-, távirtda- és telefon-állomás).

Az intézet nyilvános nyolc osztályu főgymnasiumában, polgári és elemi iskolájában a tanév szeptember hó 1-én kezdődik.

A kiállított bizonyítványok államérvényesek.

Az intézet öt holdnyi parkban, egészséges helyen fekszik. Az ellátás mintaszerű.

A növendékek lehetnek bennlakók és bejárók.

Értesítővel szolgál

az igazgatóság.

Mi a szösz? ... A papa megengedte, hisz Jakobi-féle Antinicotin cigaretta-hüvely. Gyár: WIEN VIII., Pasirtenngasse Nr. 17.

VI. kör, Harmath-utca egy nagykiterjedésű utcára néző

ház

szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Két deák egy szerb uri családnál teljes ellátásra

felvétetik. — Czime lapunk kiadóhivatalában.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel! Ovakodjunk tehát hatás nélküli külföldi utánzatok megrendelésétől és kérjünk határozottan csak egyetlen valódi gyártmányu KATONA-féle igazi Növény Essenzia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

Minden olyan FLUIDOT, melyen nem áll rajta Katona név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budapesten: Török József gyógyszerháza; Kapható Szabadkán: Katona Agoston gyógyszerész Csernovits-utca; Wachsmann Jenő gyógyszerész Széchenyi-tér; Zalán Béla droguistás Kossuth-u; ifj. Hoffmann József gyógyszerháza III. kör Zimonyi-ut.

Megvizsgálva és véleményezve!

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű Valódi Növény Essenzia-Fluid

csak „KATONA-féle” „K. A.” védjeggyel! Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetlenül megbízható nagy gyógyhatásu házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt. Kitűnő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb. Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél csuznál, tagszaggyatásnál stb.-nél.

Megvizsgálva és véleményezve!